

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

27 april 1999

VERZOEKSCHRIFT

betreffende veldkanonnen als milieuvervuiling en verstoring van de rust

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
uitgebracht door de heer Leonard Quintelier en mevrouw Vera Dua**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Dirk Van Mechelen.

Vaste leden :

de heren Georges Beerden, Peter Desmet, Hugo Marsoul, Leonard Quintelier, Jef Van Looy ;

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Arnold Van Aperen, Dirk Van Mechelen ;

de heren Freddy De Vilder, Jacky Maes, Bruno Tobback ;

de heren Frank Creyelman, Frans Wymeersch ;

mevrouw Gerda Raskin ;

de heer Johan Malcorps.

Plaatsvervangers :

de heren Jos De Meyer, Johan De Roo, mevrouw Veerle Heeren, de heren Erik Matthijs, John Taylor ;

mevrouw Yolande Avontroodt, de heren Marino Keulen, Patrick Lachaert ;

de heren Peter Dufaux, Carlos Lisabeth, Jacques Timmermans ;

de heren Wilfried Aers, Pieter Huybrechts ;

de heer Johan Sauwens ;

mevrouw Vera Dua.

DAMES EN HEREN,

Op 7 augustus 1998 heeft de heer Nic Verschueren bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers een verzoekschrift ingediend betreffende veldkanonnen als milieuvervuiling en verstoring van de rust. Bij brief van 20 november 1998 werd hem door de griffier van de Kamer van Volksvertegenwoordigers geantwoord dat het probleem tot de uitsluitende bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoort. Op 2 december 1998 heeft de heer Nic Verschueren het verzoekschrift gericht aan de voorzitter van het Vlaams Parlement.

De commissie voor Staatshervorming, Algemene Zaken en Verzoekschriften heeft tijdens haar vergadering van 6 januari 1999 dit verzoekschrift ontvankelijk verklaard en doorverwezen voor verdere behandeling naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

De Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud heeft op 20 januari en 1 april 1999 het verzoekschrift besproken.

1. Inhoud van het verzoekschrift

Voorzitter Dirk Van Mechelen deelt mee dat de heer Verschueren in zijn brief stelt dat hij een schriftelijke reactie verwacht. Om die reden wordt de verzoeker niet gehoord.

De voorzitter geeft toelichting bij de inhoud van het verzoekschrift. De indiener woont in de landelijke gemeente Zingem in de Vlaamse Ardennen. Hij stelt dat dit een rustige omgeving is, maar beklaagt zich over het feit dat de landbouwers de gewoonte hebben aangenomen om op hun akkers veldkanonnen te plaatsen om vogels ervan te weerhouden de oogst te doen mislukken. Dit gebeurt in de periode van maart tot eind augustus. Indien meerdere kanonnen worden opgesteld, is er volgens de indiener elke minuut een luide knal te horen. Alleen tussen half tien 's avonds en half zes 's ochtends mag er niet worden geschoten. De heer Verschueren meent dat dit een ernstige rustverstoring en milieuvervuiling inhoudt.

2. Bespreking

De voorzitter vraagt of er commissieleden vertrouwd zijn met het geschetste probleem. De heer Jef Van Looy bevestigt dat veldkanonnen nog

steeds worden gebruikt door de landbouwers. In de kersenteelt is dat om de vogels weg te houden. In de bloemkoolteelt is het om de jonge planten te beschermen tegen de duiven. Veldkanonnen worden ook gebruikt in de maïsteelt. Het lid stelt dat in zijn regio de laatste jaren het gebruik van veldkanonnen lijkt af te nemen. Indien ze wel worden gebruikt, blijft het meestal beperkt tot enkele dagen, maar soms duurt het ook langer.

Mevrouw Vera Dua merkt op dat vanuit bepaalde hoek wordt gepleit voor dit soort methoden. Los van het lawaai is het een milieuvriendelijke manier om spreeuwen te verjagen. Qua geluidsoverlast is het natuurlijk wel nadelig voor omwonenden. De vzw Vogelbescherming Vlaanderen is volgens het lid bezig met deze problematiek. Blijkbaar bestaan er nu ook systemen die geluiden uitzenden op een dusdanige frequentie dat ze minder storend zijn voor de omgeving, maar toch effectief voor het verjagen van dieren. De heer Leonard Quintelier laat opmerken dat er ook producten zouden bestaan die bepaalde geuren verspreiden, waardoor de vogels afkerig worden gemaakt van wat op de velden groeit. De alternatieven op basis van geluid kunnen eveneens nadelige gevolgen hebben voor het vee in de omgeving.

Een andere vraag is volgens mevrouw Dua of het gebruik van veldkanonnen en alternatieve systemen moet worden gereguleerd en op welk niveau dit moet gebeuren.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht zegt dat in het landelijke gedeelte van haar gemeente de veldkanonnen nog wel worden gebruikt. Er worden regelmatig nieuwe aanvragen ingediend. Bij elke aanvraag doet de gemeente een buurtonderzoek. De eerste negatieve reacties komen doorgaans van duivenmelkers. Niet enkel de mensen in de directe omgeving klagen dus over het lawaai en daarom wordt het gebruik van veldkanonnen vaak geweigerd.

De materie is in elk geval in het politiereglement opgenomen. Het lid meent dat bepaalde aspecten ook worden geregeld door de landbouwwetgeving, aangezien de gemeentelijke diensten vaak hiernaar verwijzen. Mevrouw De Maght-Aelbrecht waarschuwt in dit verband voor overreglementering. Dergelijke zaken worden het best op plaatselijk niveau opgevolgd en opgelost, en daarvoor bestaat de politieverordening.

De voorzitter ziet twee aspecten. Enerzijds is er de landbouwproblematiek en de wijze waarop de landbouwers hun oogst en teelt trachten te be-

schermen. Dit is echter een federale aangelegenheid. Anderzijds is er het probleem van de lawaaihinder, waarvoor het Vlaamse Gewest en de lokale besturen bevoegd zijn. Het Vlaamse Gewest beperkt zich voor dit soort problemen doorgaans tot het bepalen van richtinggevende normen, die door de plaatselijke overheid worden beoordeeld.

Op verzoek van de commissie wint mevrouw Vera Dua, verslaggeefster, schriftelijk inlichtingen in bij de federale minister van Landbouw, de heer Karel Pinxten, en bij de vzw Vogelbescherming Vlaanderen.

Minister Pinxten antwoordt aan gemeenschaps senator mevrouw Dua dat op het federale niveau, en wat de landbouw betreft, de minister in het kader van het koninklijk besluit van 19 november 1987 betreffende de bestrijding van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen, de verdelging en de uitroeiing kan bevelen van kolonies van kraaiachtigen of van spreeuwen wanneer deze aanzienlijke schade aan de teelten aanrichten. De reglementering betreffende de bescherming van vogels en de eventuele bestrijding ervan, en de reglementering in verband met geluidshinder behoren tot het gewestelijke niveau.

Uit het antwoord van de heer Jan Rodts, directeur van Vogelbescherming Vlaanderen, blijkt dat de vereniging ervaring heeft met het diervriendelijk verjagen van "vervelende" vogels. Ze werkt nauw samen met een firma die een systeem verdeelt dat op getrouwe wijze roofvogelgeluiden weergeeft. Een andere firma maakt dan weer gebruik van visuele afschrikkingsmiddelen, namelijk grote gekleurde "strandballen" met angstaanjagende ogen erop.

3. Conclusie

Volgens mevrouw Vera Dua kan dit specifiek probleem worden geregeld in gemeentelijke reglementen. Ook voorzitter Dirk Van Mechelen stelt dat de gemeenten en steden hun verantwoordelijkheid moeten nemen en het gebruik van veldkanonnen "reglementeren". De commissie stemt in met deze conclusie.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Leonard QUINTELIER Dirk VAN MECHELEN
Vera DUA
